

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
 Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Cluj
 Editură Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

1

ÎNTRU DOUĂ LUMI¹

Gruia COJOCARU

Țăranul sau, mă rog, ce-a mai rămas din el după industrializarea forțată din secolul trecut și mirajul vestului din secolul actual, nu iubește orașul. Vine la „târg”, se adapă administrativ sau medical, face două-trei cumpărături și-o ia din loc. Bătătura lui, ograda cea de toate zilele, îl cheamă să-i dea combustibil întru Viață. Presiunea e mai aspră pentru bărbați, mai mereu când o familie din rural explorează orașul în scopuri mai mult ori mai puțin lucrative, aproape de fiecare dată capul familiei dă semnalul plecării.

- Hai femeie, c-avem treabă! deși urgența e la fel de acută precum vizita la o bodegă oarecare, dispusă să-i îngăduie tolerant absența.

Dacă însă e nevoit să se cufunde mai multe ceasuri în substanța urbană, bătând pietrele la pas fără nicio bătaie de cap, când se întoarce în spațiul de baștină țăranul e mai epuizat ca după o zi întreagă de ridicat bușteni în pădure.

Către sfârșit de octombrie, în an de grație 2022, am pornit spre Iași. Cu noaptea-n cap, ca tot țăranul cât de cât autentic. Drumul era destul de liber, iar cariile din asfalt puteau fi evitate mai lesne. La Prăjeni, pe la orele 6, după o curbă în ac de păr, o vacă din smoala nopții coborâtă îmi taie calea. Frânez brusc, mașina urmează o mișcare sinusoidală, la instinct, scutindu-mă de un sărut matinal. Într-un alt context, contopirile de dimineață mi-s destul de prietenoase, dar „călătorului îi stă bine cu drumul” – așa auzisem din bătrâni – și mi-am strunit ușor bolidul.

Nu mi-a mulțumit „jivina” că-i respectam vârsta venerabilă, m-a târât prin grija GPS-ul până pe Strada Albineț, din Cartierul Țicău. „La fix, mi-am zis!” entuziasmat că voi revedea ultima destinație din epoca în care Iașul era și al meu. Deși trecuseră aproape trei decenii, străzile au rămas neschimbate. Mint, totuși, craterile din asfalt dobândiseră o adâncime necunoscută odinioară. „Da, în Iași totul e profund!” constatam cu gândul la baia de ulei a motorului, care se încăpățâna să rămână intactă la atingerile deloc delicate, când o roată din față plonja în hăul din asfalt. „Minunat, clasică marcă românească de infrastructură rutieră – recunoscută european și un argument pentru Schengen – merită să-l seducă pe turistul doritor de a dezlega inefabilul din spațiul Bojdeucii lui Creangă!”

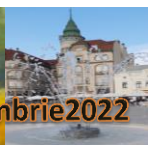
- Hai, lasă ironia, că doar nu ți-a luat nimeni „boii de la roate”! îmi șoptește muștrător, prin dedublare, un spiriduș.

O las așa, îmi rezolv iute treburile ca un drumeț de treabă, pun „jivina” la odihnă într-o parcare dubioasă pentru-n țăran așezat și-o iau la pas. Mă învârt pe la Palatul Culturii, îl salut pe Ștefan, mă smeresc la Trei Ierarhi și la Mitropolie și-ajung în Piața Unirii. Cuza e tot acolo, porumbeii îmi ciugulesc din palmă ca pe vremuri, hotelurile îmi trimit ecouri fierbinți din cearșafuri transpirate, dar ceva lipsește și nu pricep ce anume...

Intru într-o librărie – Humanitas. Michel Houellebecq îmi zâmbește dintr-un ungher, scump... „Anihilare”, 59,90 lei – cam mult pentru-un țăran cu greutatea numai de el știute. Dar, fie!

- Măcar pentru nedreptatea care ți s-a făcut și anul acesta, maestre, și tot mă solidarizez cu tine! Ești un scriitor nobil și fără Nobel!

¹ Gruia COJOCARU, 31 octombrie 2022, Lișna, Botoșani, articol apărut și în Revista *Bumerang*

Dau să plec, după o discuție amicală cu librarul, un gălățean simpatic, pasionat de estetica urâtului. Îl zăresc pe Saramago. Bătrânul Jose parc-ar plânge, când mă depărtez de „Eseu despre luciditate”.

- Era un truc, maestre, sărbătorim 100 de ani de la nașterea ta, cum să te părăsesc?! Rămâi cât mai trăiesc prietenul meu!

Cu două cărți în rucsac, energizat, alunec pe „Lăpușneanu”, o stradă care, dacă n-ar fi violată prea des de Dorel Fulgerul, ar zugrăvi un strop din esența orașului. Anticariatele. Legate surd de povara culturii, anticariatele sunt mărturia unui timp care cere să-și reverse tributul de aur în alte mâini.

- Fac munca asta din '93, mi-a zis una dintre cele cinci doamne, care trudeau la salvarea cărților. Cei care vând sunt, de regulă, tineri care-au primit în dar cărți ori le-au moștenit și nu le mai consideră necesare și mai sunt vârstnicii, care ne roagă să le preluăm cărțile, deoarece, spun ei, copiii și nepoții nu citesc...

2

Am ridicat din umeri, am înclinat capul, mulțumind pentru mica destăinuire și-am urmat artera selectă a Iașului spre Dealul Copoului. M-a întâmpinat suveran „FUNDAȚIUNEA UNIVERSITARĂ REGELE FERDINAND I”, acolo unde, odinioară, trona sigla Bibliotecii „Mihai Eminescu”. Trebuie să precizez că, dacă erai suficient de meticulos, pe aceeași clădire găseai scris – cu litere abia atinse – Biblioteca Centrală universitară „Mihai Eminescu”. Mărturisesc că n-am gustat retrogradarea numelui Poetului Național, cu atât mai mult cu cât Clădirea Fundației Regele Ferdinand I s-a construit la câțiva ani după moartea monarhului, iar toată zona Copoului respiră prin două personalități emblematice – Domnitorul Alexandru Ioan Cuza și Poetul Mihai Eminescu. Restul, inclusiv Ferdinand, intră la și alții!

La Universitatea lui Cuza totul părea neschimbat. Trei benzi gigantice alb-albastre, ancorate la intrare, vorbeau de „Zilele Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași”, instituție fondată acum 162 de ani. Studenții care se perindau, unii stresați, alții relaxați ori zgomotoși transmiteau energia pleneră a tinereții. Plus eternitatea. Lângă statuia lui Kogălniceanu, o blondă cu profil slav, într-o fustă care-i acoperea o treime din coapse îl obligă pe țăran să privească fix, agasant. Tânăra observă laserele dilatate violent, surâse imperial și se pierdu în tramvaiul sosit din senin. Țăranul zâmbi sterp și-și continuă deplasarea.

Parcul Copou își dezlega stins aromele. Frunzele părăseau arborii în ultimul bal al toamnei. Eram martor la ultima desfrunzire a teiului magic. Cât digeram zâmbind filmul unui amor consumat pe vremuri în inima parcului, într-o noapte tropicală, un grup de elevi sosiți din Vălenii de Munte se fotografiau îmbrățișând Teiul lui Mihai Eminescu. Un profesor se căznea să puncteze momentul:

- Vedeti, dragii mei, Iașul e plin de tei! Vă dați seama ce mirese sunt în iunie, când înfloresc?
- Da' nu-i și casa lui Eminescu aici? Întrebă un vlăjgan molfăind o shaorma.
- E la Ipotești și acolo e un tei mare! îl informă profesorul.
- Acolo-i lacul, zise o fetișcană deșirată, căzută parcă din bibliotecă.
- Da, da, acolo-i lacul! repetă profesorul încurcat.
- Habar n-are, bate câmpii! observă încet o profesoară din grupul prahovean.

În plan îndepărtat, un băiețuș măsliniu, de vreo 12-13 ani, încerca să citească inscripția de pe un bust de piatră:

- V,E,R,O,N,I,C,A M,I,C,L,E – VEERO, VEROO...Ă, VERONICA M, MII...Î...
- Veronica Micle, fraiere! îi zise un coleg din preajmă.
- Ia să vedem cât a trăit? continuă ciocolatiul, fără să țină cont de sarcasm. 1850 de ani, mamăăă.
- 1850 – 1889, 39 de ani a trăit, bă!...

Soarele dădea semne de uzură. Am luat-o din loc, încet, cu o senzația de lipsă care-mi inunda măruntaiele. Încetasem să mai fiu captiv, dar mă simțeam deposedat, împruținat când am ajuns la mașină. „Jivina” m-aștepta la umbră, posomorâtă. Drumul îndărăt spinteca apăsător amurgul. La Prăjeni, vreo jumătate de oră m-am delectat admirând cireada de vaci, care a măturat domol strada pe câțiva kilometri.

- Hai, cucoană, dă-i drumul, treci peste ele! o îndemna ironic unul dintre vâcarii satului pe femeia de la volanul mașinii din fața mea.

Individul era insistent, iar femeia, iritată, a început să claxoneze prelung. Nimic, dobitoacele își urmau ritmul de melc, în vreme ce coloana de mașini își sporea dimensiunea. Eiii, dar s-a sfârșit totul la Câmpeni, un sat parcă pustiu, care ne-a salvat discurile de ambreiaj de prăjeala din Prăjeni. Apoi a venit Flămânziul, cu drama transformării satului în oraș, Copălăul, cu farmecul plin al usturoiului, Botoșaniul cultural, dar fără oportunități economice și, la final, Lișna.

Țăranul a intrat în ogradă, a rupt de pe o ramură un măr atins de corzile lunii și a mușcat adânc.